

Bruce Sterling și William Gibson

Stea roșie pe orbită de iarnă

vol. CHROME (Burning Chrome, 1986)

Colonelul Korolev se răsuci lent în chingi, visând iarna și gravitația. Tânăr din nou, de-abia cadet, își biciuia calul peste stepele de noiembrie târziu ale Kazahstanului, intrând în peisajele roșii și aride ale amurgului marțian.

Ceva e-n neregulă, gândi el...

Și se trezi — în Muzeul Victoriei Spațiale Sovietice — în zgomotele scoase de Romanenko și nevasta KGB-istului. Erau din nou pe treabă, înapoia paravanului din capătul posterior al Saliutului, chingile și fuzelajul capitonat scârțâind și bufnind ritmic. Copite în zăpadă...

Eliberându-se din chingi, Korolev execută o lovitură de picior îndelung exersată, care-l propulsă în despărțitura toaletei. Scoțându-și salopeta destrămată, își fixă closetul în jurul bazinului și șterse aburii condensați de pe oglinda din oțel. Mâna artritică i se umflase din nou în timpul somnului; datorită lipsei de calciu, încheietura avea subțirimea unui os de pasăre. Trecuseră douăzeci de ani de când cunoscuse pentru ultima oară gravitația; îmbătrânise pe orbită.

Se bărbieri cu un aparat de ras aspirator. O rețea de vene sparte îi pătau obrazul și tâmpla drepte, o altă moștenire a exploziei care-l schilodise.

Când ieși, adulterii terminaseră. Romanenko își aranja hainele. Nevasta ofițerului politic, Valentina, își rupsesse mânecile salopetei brune; brațele ei albe străluceau de sudoarea efortului. Părul ei blond-cenușiu unduia în briza unui ventilator. Ochii de culoarea celei mai pure albăstrele, puțin cam apropiați, aveau o privire jumătate de scuză, jumătate conspirativă.

— Uite ce ți-am adus, colonele...

Îi întinse o minusculă sticlută de coniac. Uluit, Korolev clipi spre emblema Air Force ștanțată pe dopul de plastic.

— A venit cu ultimul Soiuz. Soțul meu zicea c-au găsit-o într-un castravete. Chicoti: Mi-a dăruit-o mie.

— Am hotărât să fie a dumitale, colonele, interveni Romanenko, zâmbind larg. La urma urmelor, noi putem pleca în permisie oricând.

Korolev ignoră căutătura furișă, stânjenită, spre coapsele sale stafidite și labele picioarelor atârând albicioase. Deschise sticla și un val furnicător de sânge îi năvăli în obraji, simțind aroma bogată. O ridică grijuliu și supse câțiva milimetri de brandy. Ardea precum acidul.

— Hristoase, icni el, au trecut ani de zile... O să mă fac praf! continuă, izbucnind în râs, cu lacrimile încetoșându-i privirea.

— Tata zicea că pe timpuri beai ca un erou, colonele.

— Da, încuviință Korolev și sorbi din nou. Așa-i.

Coniacul i se răspândea în trup aidoma aurului lichid. Nu-i plăcuse nici tatăl lui — un flușturistic membru de partid, de multă vreme dedat unei vieți de turnee prin țară, o casă la Marea Neagră, băuturi americane, costume franțuzești, pantofi italienești... Băiatul avea trăsăturile tatălui, aceiași ochi gri și limpezi, nicidecum umbriți de îndoială.

Alcoolul invadează sângele subțiat al bătrânului.

— Sunteți foarte generoși, rosti el. Se împinse o dată, ușor și ajunse la consolă. Trebuie să luați niște *samizdat*, emisiuni americane prin cablu, recent interceptate. Lucruri picante! Un moș ca mine n-are nevoie de ele.

Introduse în fantă o casetă goală și copie materialul.

— O să le-o dau băieților de la posturile de luptă, rânji Romanenko. Ei o pot rula pe consolele de urmărire din arsenal.

Stația fasciculului de particule fusese de la început poreclită „arsenalul”. Soldații de acolo erau extrem de avizi după asemenea casete. Korolev mai trase o copie pentru Valentina.

— Este porno? Femeia părea alarmată și în același timp intrigată. Putem reveni, colonele? Joi, la orele douăzeci și patru fix?

Korolev îi zâmbi. Înainte de a fi selecționată pentru activități spațiale, Valentina fusese muncitoare în fabrică. Frumusețea ei o făcea utilă ca instrument de propagandă, ca model pentru proletariat. Acum, cu coniacul curgându-i prin

vene, o compătimea și constata că îi venea greu să-i refuze puțină fericire.

— O întâlnire la miezul nopții în muzeu, Valentina? Cât de romantic!

Ea îi sărută obrazul, legănându-se în imponderabilitate.

— Mulțumesc, colonelul meu!

— Ești un prinț, colonele, spuse Romanenko bătând cu palma, cât putu mai ușor, pe umărul ca o scobitoare al bătrânului. După nenumăratele ore petrecute cu aparatele de gimnastică, mușchii băiatului erau umflați aidoma unui fierar.

Korolev îi privi pe amanți trecând precauți în sfera centrală de andocare, joncțiunea celor trei bătrâne Saliuturi cu două coridoare. Romanenko porni pe coridorul „nordic”, spre arsenal; Valentina o luă în direcția opusă, către următoarea sferă de joncțiune și Saliutul unde dormea soțul ei.

În Kosmograd existau cinci sfere de andocare, fiecare formată din trei Saliuturi înlanțuite. În capetele opuse ale complexului se găseau instalațiile militare și lansatoarele sateliților. Pocnind, bâzâind și şuierând, complexul orbital lăsa impresia unei stații de metrou și avea izul metalic și umed al unui vapor cu zbaturi.

Korolev mai trase o dușcă din sticluță. Acum era pe jumătate goală. O ascunse într-unui din exponatele muzeului, un aparat Hasselblad al NASA, recuperat din locul aselenizării lui Apollo. Bătrânul nu mai băuse alcool de la ultima sa permisie, înainte de explozie. Capul îi înota într-un curent plăcut și dureros, de nostalgie cherchelită.

Plutind înapoi la consola sa, accesă o porțiune a memoriei unde discursurile lui Alexei Kosâghin fuseseră șterse pe furiș și înlocuite cu colecția personală de *samizdat*, muzică pop digitalizată, melodiile lui favorite din anii optzeci, pe când era adolescent. Avea grupuri britanice înregistrate de la posturile de radio vest-germane, heavy metal aparținând Pactului de la Varșovia și muzică americană cumpărată de la bursa neagră. Punându-și căștile, comandă reggae-ul Czestochowa cântat de Brygada Kryzys.

După atâția ani, de fapt nici nu mai auzea muzica, dar imaginile îl asaltau cu o limpezime dureroasă. În anii optzeci fusese unul dintre puștii lățoși ai elitei sovietice, funcția tatălui său plasându-l efectiv în afara jurisdicției miliției moscovite. Își

reamintea feedbackul urlând prin boxe în întunericul fierbinte al unui club dintr-un beci și mulțimea ca o neclară tablă de șah formată din blugi și plete spălăcite. Fumase Marlboro conținând pulbere de hașiș afgan. Își amintea gura fetei unui diplomat american, pe bancheta din spate a Lincolnului negru al tatălui ei. Numele și chipurile se revărsau asupra lui, copleșindu-l dintr-o pâclă caldă de coniac. Nina, est-germana care-i arătase copiile ei xerografiate după traduceri din gazetele dizidente poloneze...

Până în noaptea când ea nu mai apăruse la cafenea. Zvonuri despre parazitism, despre activități antisovietice, despre grozăviile chimice din pușcării. Scoase căștile.

Trecuseră cincizeci de ani, totuși spaima îl cuprinsese brusc și intens. Nu-și amintea să mai fi fost vreodată atât de speriat, nici chiar în timpul exploziei care-i zdrobise șoldul. Tremura violent. Luminile... Luminile din Saliut erau prea puternice, dar nu voia să se ducă la întrerupătoare. O acțiune simplă, una pe care o executa în mod regulat, totuși... Întrerupătoarele și cablurile lor izolate erau cumva amenințătoare. Privi în jur, amețit. Macheta micuță a unui vehicul lunar Lunohod, agățată cu roțile din velcro de peretele curb, părea ghemuită acolo aidoma unei entități încordate, așteptând. Ochii pionierilor spațiali sovietici din portretele oficiale îl fixau disprețuitori.

Coniacul... Anii petrecuți în imponderabilitate îi dăduseră metabolismul peste cap. Nu mai era bărbatul de pe timpuri. Trebuia să rămână calm, încercând să depășească momentul. Dacă vomita, toți ar fi râs de el.

Cineva ciocăni la intrarea muzeului și Nikita Instalatorul, meșterul bun la toate al Kosmogradului, execută un perfect plonjon cu încetinitorul prin chepengul deschis. Tânărul inginer civil părea furios. Korolev se simți intimidat.

— Te-ai sculat devreme, Instalatorul, rosti el, căutând cu disperare o față de normalitate.

— O scurgere minusculă în Delta Trei. Se încruntă, apoi continuă: Știi japoneza?

Instalatorul extrase o casetă din unul dintre cele zece buzunare ce se umflau proeminente pe vesta sa de lucru pătată și o flutură în fața lui Korolev. Tânărul purta Levi's prespălați cu grijă și niște adidași vechi.

— Am accesat-o azi noapte.

Korolev se înfioră ca și cum caseta era o armă.

— Nu, japoneza n-o știi. (Umilința propriului glas îl surprinse.) Doar engleza și poloneza.

Simți că roșește. Instalatorul îi era prieten; o știa și se încredea în el, totuși...

— Nu te simți bine, colonele? Inginerul încarcă banda și, cu degete experte, acoperite de bătăături, apela un program lexicon. Arăți de parc-ai fi înghițit un gândac. Vreau s-ascuți chestia asta.

Bătrânul privi neliniștit cum banda pâlpâi cu o reclamă pentru mănuși de baseball. Subtitlurile chirilice ale lexiconului goneau peste monitor în timp ce glasul din off al japonezului trăncănea ca un dement.

— Acum vin știrile, spuse Instalatorul trăgând cu dinții de pielea unui deget.

Korolev miji ochii, tulburat, spre traducerea care luneca peste chipul cranicului japonez:

GRUPUL DE DEZARMARE AMERICAN AFIRMĂ CĂ...
PREGĂTIRILE DE LA COSMODRO-MUL BAIKONUR... DOVEDESC
CĂ RUȘII SUNT ÎN SFÂRȘIT GATA... SĂ ABANDONEZE STAȚIA
MILITARĂ SPAȚIALĂ COMIC CITY...

— Cosmic, murmură Instalatorul. O eroare a lexiconului.

CONSTRUITĂ LA SFÂRȘITUL SECOLULUI CA UN CAP DE POD
SPRE SPAȚIU... UN PROIECT AMBIȚIOS SCOS DIN UZ DE EȘECUL
EXPLOATĂRILOR MINIERE LUNARE... STAȚIE COSTISITOARE
DEPĂȘITĂ DE UZINELE NOASTRE ORBITALE ROBOT... CRISTALE,
SEMICONDUCTOARE ȘI MEDICAMENTE DE PURITATE MAXIMĂ...

— Ticăloși îngâmfați, pufni tânărul. Îți zic eu, asta-i mâna nenorocitului ăla de KGB-ist, Efremov. El și-a băgat nasu' aici!

COLOSALUL DEFICIT COMERCIAL SOVIETIC...
NEMULȚUMIREA POPORULUI FAȚĂ DE CHELTUIELILE SPAȚIALE...
DECIZIILE RECENTE ALE BIROULUI POLITIC ȘI SECRETARIATULUI
COMITETULUI CENTRAL...

— Ne-nchid stația! Chipul Instalatorului era contorsionat de furie.

Korolev se răsuci cu spatele la ecran, tremurând fără să se poată stăpâni. Lacrimi neașteptate i se desprinsesă de pe gene, în picături ce plutiră în imponderabilitate.

— Lasă-mă-n pace! Nu pot face nimic!

— Ce s-a-ntâmplat, colonele? Îl prinse de umeri inginerul. Uită-te-n ochii mei. Cineva ți-a administrat Frica!

— Pleacă, îl imploră Korolev.

— Nenorocitu' ăla mic! Ce ți-a dat? Pilule? O injecție?

— Am băut ceva... se cutremură Korolev.

— Ți-a dat Frica! Ție, un bătrân bolnav! Îl sparg la nas!

Instalatorul ridică brusc genunchii, execută un salt mortal înapoi, se împinse cu tălpile într-un mâner aflat deasupra capului și se catapultă afară din cabină.

— Așteaptă! Instalatorul!

Acesta țâșnise însă prin sfera de andocare precum o veveriță, dispărând pe coridor, și acum Korolev simțea că nu mai rezistă să fie singur. În depărtare se auzeau ecourile metalice ale unor strigăte furioase, distorsionate.

Tremurând, închise ochii și așteptă să-l ajute cineva.

Îl rugase pe ofițerul psihiatru Bâșkov să-l ajute să se îmbrace cu vechea lui uniformă, cea cu Steaua Ordinului Țiolkovski cusută deasupra buzunarului stâng de pe piept. Cizmele negre din nailon matlasat, gros, cu tălpile lor de velcro, nu i se mai potriveau în picioarele contorsionate; de aceea, rămase desculț.

Injecția lui Bâșkov îl readusese la normal într-o oră, purtându-l pe rând între deprimare și furie. Acum stătea în muzeu, așteptând ca Efremov să-i răspundă apelurilor.

Căminul său fusese denumit Muzeul Victoriei Spațiale Sovietice și, pe măsură ce mânia i se destrăma, înlocuită de un gol binecunoscut, se simțea tot mai mult un alt exponat. Examina mohorât portretele cu rame aurite ale marilor vizionari spațiali, chipurile lui Țiolkovski, Rânin, Tupolev. Dedesubtul lor, în rame ceva mai mici se găseau Verne, Goddard și O'Neill.

Câteodată, în momentele de extremă deprimare, își imaginase că putea detecta o ciudată căutătură comună în ochii lor, mai cu seamă la cei doi americani. Să fi fost oare vorba de o simplă nebunie, așa cum se gândea uneori, în clipele lui cele mai cinice? Sau era capabil să întrezărească o manifestare subtilă a unei stranii și dezechilibrate forțe, pe care deseori o suspectase ca fiind evoluția omenească în acțiune?

O dată, și numai o dată, Korolev văzuse privirea respectivă în propriii ochi — în ziua când pășise pe solul Bazinului Coprates. Scânteind în interiorul vizorului căștii, razele soarelui marțian îi arătasera reflecția a doi ochi ficși, străini — nefumători, totuși posedați —, iar acel șoc secret și tăcut, acum își dădea seama, fusese momentul cel mai memorabil, chiar transcendental, al vieții sale.

Deasupra portretelor, unsuros și inert, se afla un tablou ce prezenta amartizarea în culori ce-i aminteau de borș și piftie — peisajul marțian redus la kitschul idealist al realismului socialist sovietic. Artistul reprodusese astronautul în costum de lână lander cu toată vulgaritatea profund sinceră a stilului oficial.

Simțindu-se impurificat, aștepta sosirea lui Efremov, KGB-istul, politrucul Kosmogradului.

Când acesta se ivi în cele din urmă în Saliut, Korolev îi observă buza spartă și vânățiile proaspete de pe beregată. Purta o salopetă albastră, Kansai, din mătase japoneză și pantofi sport italienești. Tuși politicos.

— Bună dimineața, tovarășe colonel.

Korolev îl privi fix și lăsă tăcerea să se prelungească.

— Efremov, rosti el apăsător, nu te pot felicita.

KGB-istul se înroși, dar nu-și coborî privirea.

— Să vorbim deschis, colonele, ca de la rus la rus.

Bineînțeles, sticla nu-ți era destinată.

— Frica, Efremov?

— Beta-fenilat, da... Dacă nu le-ai fi încurajat acțiunile antisociale, dacă nu le-ai fi acceptat mita, nu s-ar fi întâmplat așa ceva.

— Deci sunt un pește, Efremov? Un pește și un bețiv? Tu ești un încornorat, un contrabandist și un informator. Ți-o zic, adăugă el, ca de la rus la rus.

Acum chipul celui alt adoptase masca oficială de virtute politicoasă și netulburată.

— Spune-mi însă, Efremov, ce urmărești de fapt? Ce ai făcut de când ai venit în Kosmograd? Știm că stația va fi desființată. Ce-i așteaptă pe civilii din echipaj, când vor reveni la Baikonur? Acuzații legate de corupție?

— Bineînțeles că vor urma anchete. În unele cazuri, s-ar putea să fie vorba de spitalizări. Ce vrei să sugerezi, colonele, că Uniunea Sovietică are vreo vină în eșecurile Kosmogradului?

Korolev tăcu.

— Kosmogradul a fost un vis, colonele. Un vis care a eşuat. La fel ca şi visul despre spaţiu. Nu avem ce căuta aici. Ne aşteaptă o planetă întreagă ce trebuie adusă la ordine. Moscova reprezintă cea mai mare putere a istoriei. Nu putem să ne permitem pierderea perspectivei globale.

— Crezi c-o putem neglija atât de uşor? Noi reprezentăm o elită, o elită tehnică cu înaltă pregătire.

— O minoritate, colonele, o minoritate desuetă. Cu ce contribuiţi, în afară de a lua spuma de pe otrăvitoarele gunoarie americane? Echipajul de aici trebuia să muncească, nu să se transforme în speculanţi la bursa neagră, făcând contrabandă cu jazz şi pornografie. (Chipul lui Efremov rămăsese calm şi netulburat.) Vor reveni la Baikonur, armamentul poate fi dirijat şi de la sol. Desigur, dumneata vei rămâne şi vor veni cosmonauţi oaspeţi: africani, sud-americani... Pentru aceşti oameni, spaţiul continuă să deţină un anumit grad din vechiul său prestigiu.

— Ce-ai făcut cu băiatul? scrâşni din dinţi Korolev.

— Instalatorul tău? se încruntă politrucul. A atacat un ofiţer al Comitetului pentru Securitatea Statului. Va rămâne sub pază până când va putea fi transportat la Baikonur.

— Dă-i drumul, încercă bătrânul un hohot neplăcut de râs. Tu însuţi vei avea prea multe necazuri ca să mai acuzi pe alţii. O să vorbesc personal cu mareşalul Guba-rev. Poate că funcţia mea nu-i decât onorifică, Efremov, dar îmi păstrez o anumită influenţă.

KGB-istul ridică din umeri.

— Soldaţii din arsenal au primit de la Baikonur ordine să păstreze modulul de comunicaţii permanent încuiat. Cariera lor depinde de asta.

— S-a instaurat deci legea marţială?

— Aici nu-i Kabul, colonele. Trecem acum prin momente dificile. Dumneata deţii o autoritate morală — ar trebui să-ncerci să oferi un exemplu personal.

— O să vedem...

Kosmograd ieşi din umbra Pământului în razele directe ale Soarelui. Pereţii Saliutului lui Korolev pocniră şi scârţâiră precum

un cuib plin de cioburi. „Dintotdeauna”, se gândi absent colonelul pipăindu-și venele sparte de pe tâmplă, „hublourile unui Saliut sunt primele care cedează.”

Tânărul Grâșkin părea să gândească la fel. Dintr-un buzunar de la gleznă, scoase un tub ștemuitor și începu să examineze etanșarea din jurul hubloului. Era ajutorul și cel mai bun prieten al Instalatorului.

— Propun să trecem la vot, rosti obosit Korolev.

Unsprezece din cei douăzeci și patru de civili ai echipajului din Kosmograd fuseseră de acord să participe la ședință, chiar doisprezece, dacă se punea și pe el la socoteală. Așadar rămăseseră treisprezece care fie că nu doreau să riște implicându-se, fie erau de-a dreptul ostili ideii de grevă. Efremov și cei șase soldați din arsenal ridicau la douăzeci numărul total al absenților.

— Am prezentat revendicările noastre. Toți cei care sunt de acord cu actuala listă...

Își ridică brațul sănătos. Alți trei înălțară și ei mâinile. Atent la hublou, Grâșkin întinse un picior. Korolev oftă:

— Și așa suntem destul de puțini. Ar fi preferabil să avem unanimitate. Să vă auzim obiecțiile.

— Expresia *custodia militarilor*, rosti un tehnician biolog pe nume Korovkin, poate fi interpretată că militarii sunt responsabili pentru situație, nu criminalul de Efremov. Bărbatul arăta extrem de stânjenit. Altfel suntem de acord, dar nu vom semna. Suntem membri de partid.

Păru gata să mai adauge ceva, dar amuți.

— Mama, vorbi încet soția lui, era evreică...

Korolev încuviință, însă nu spuse nimic.

— Toate astea sunt aiureli penale, zise botanistul Glușko. (Nici el și nici nevastă-sa nu votaseră.) O idiotețenie. Kosmogradul este terminat, o știm cu toții, și cu cât ajungem mai repede acasă, cu atât mai bine. Ce-a fost locul ăsta altceva decât o temniță?

Imponderabilitatea nu convenea metabolismului său; în absența gravitației, sângele avea tendința să i se acumuleze în față și gât, făcându-l să semene cu unul dintre dovlecii lui experimentali.

— Tu ești botanist, Vasili, spuse sec nevastă-sa, în timp ce eu, dacă mai ții minte, sunt pilot de Soiuz. Cariera ta nu este periclitată.

— Eu *n-o să susțin* idiotețenia asta!

Glușko izbi sălbatic cu piciorul în batardou, propulsându-se afară din cabină. Soția îl urmă, plângându-se cu amărăciune pe tonul acela în surdină pe care membrii echipajului învățaseră să-l utilizeze pentru neînțelegerile personale.

— Din echipajul civil de douăzeci și patru de membri, cinci doresc să semneze, rosti Korolev.

— Șase, spuse Tatiana, al doilea pilot de Soiuz, cu părul negru pieptănat peste cap și prins cu o bandă împletită din plasă de nailon verde. L-ai uitat pe Instalator.

— Baloanele solare! strigă Grâșkin, arătând spre Pământ. Priviți!

Kosmogradul ajunsese deasupra coastei Californiei: țărmuri distincte, câmpuri de un verde intens, orașe întinse și decadente ale căror denumiri răsunau cu o magie stranie. Mult deasupra unei păтури de stratocumu-lus pluteau cinci baloane solare, sfere geodezice din oglinzi ancorate prin cabluri energetice; reprezentaseră înlocuitorile mai ieftine ale grandiosului plan american de construire a unor sateliți energetici solari. Korolev bănuia că drăciile dăduseră rezultate, întrucât în ultimul deceniu le văzuse cum se înmulțiseră.

— Ei zic că-năuntru trăiesc oameni?

Ofițerul de sistem, Stoiko, i se alăturase lui Grâșkin în fața hubloului. Korolev își aminti pateticul vârtej de bizare propuneri energetice ale americanilor ce urmaseră Tratatului de la Viena. Cu Uniunea Sovietică controlând ferm livrările mondiale de țiței, americanii păruseră gata să încerce absolut orice. După aceea, accidentul nuclear din Kansas îi lecuisse pentru totdeauna de centrale atomice. Vreme de peste trei decenii, lunecaseră treptat în izolaționism și declin industrial. *Spațiul...*, se gândi bătrânul cu tristețe, *ar fi trebuit să meargă în spațiu...* Nu pricepuse niciodată ciudata paralizie a voinței care păruse că le afectase excepționalele eforturi anterioare. Sau poate că fusese pur și simplu un eșec al imaginației, al viziunilor. *Vedeți voi, americanilor*, le spuse în gând, *ar fi trebuit să-ncercați să vă alăturați gloriosului nostru viitor, aici, în Kosmograd.*

— Cine-ar vrea să trăiască într-un asemenea loc? Întrebă Stoiko, lovindu-l pe Grâșkin în umăr și râzând cu energia tăcută a disperării.

— Glumiți, rosti Efremov. Și-așa avem cu toții destule necazuri.

— Nu glumim, tovarășe ofițer politic, și acestea sunt revendicările noastre.

Cei cinci dizidenți se îngrămădiseră în Saliutul pe care KGB-istul îl ocupa împreună cu Valentina, împingându-l în ecranul dinspre partea posterioară. Ecranul era împodobit cu o fotografie — meticulos retușată cu aerograful — a premierului, făcând cu mâna dintr-un tractor. Korolev știa că Valentina se afla cu Romanenko în muzeu, scârțâind din chingi. Colonelul se întrebă cum reușea tânărul să scape așa frecvent de carturile din arsenal.

Efremov strânse din umeri și examinează lista.

— Instalatorul trebuie să rămână în custodie — am primit ordin direct. În privința celorlalte...

— Sunteți vinovat de utilizarea neautorizată a unor droguri psihice! strigă Grâșkin.

— Aceea a fost o problemă strict personală, replică Efremov calm.

— Un act criminal, interveni Tatiana.

— Tovarășe pilot, amândoi știm că Grâșkin, aici de față, este cel mai activ pirat de *samizdat* al stației! Cu toții suntem infractori, nu-nțelegeți? În asta constă frumusețea sistemului nostru, nu-i așa? (Rânjetul său brusc și strâmb era șocant de cinic.) Kosmograd nu-i *Potemkin*, și voi nu sunteți revoluționari. În plus, *cereți* să discutați cu mareșalul Gubarev? Se află sub stare de arest la Baikonur. Mai *cereți* să discutați cu ministrul tehnologiei? El personal conduce acțiunea de epurare.

Cu gesturi hotărâte, rupse imprimata în bucățele — petece gălbui și fragile, risipindu-se în imponderabilitate precum niște fluturi zburând cu încetinitorul.

În cea de-a noua zi a grevei, Korolev se întâlnește cu Grâșkin și Stoiko în Salitul în care Grâșkin locuia de obicei cu Instalatorul.

Timp de patruzeci de ani, locuitorii Kosmogradului duseseră un război antisepctic împotriva mucegaiului și ciupercilor. În imponderabilitate, praful, grăsimea și vaporii nu se depuneau, iar sporii apăreau peste tot — în capitonaje, în haine sau ventilație. Se răspândeau aidoma petelor de ulei în atmosfera caldă și umedă de cuve Petri. Acum, în aer se simțea o duhoare de putreziciune uscată, suprapusă izului permanent de izolație arsă.

Somnul lui Korolev fusese întrerupt de bufnetul surd al plecării unui lander Soiuz. Probabil Glușko și nevastă-sa, presupuse el. În ultimele douăzeci și patru de ore, Efremov supraveghease evacuarea acelor membri ai echipajului care refuzaseră să se alăture grevei. Soldații rămăseseră în arsenalul lor și în inelul corpului de gardă, unde continuau să-l țină pe Nikita Instalatorul.

Saliutul lui Grâșkin devenise cartierul general al greviștilor. Nici unul dintre bărbați nu se bărbierise, iar Stoiko contractase o infecție stafilococică ce i se răspândise pe antebrațe sub forma unor erupții dureroase. Înconjurați de imagini lugubre preluate de la televiziunea americană, ei aduceau cu un trio degenerat de obsedați sexual. Lumina era slabă; Kosmogradul funcționa cu jumătate din energie.

— După plecarea celorlalți, spuse Stoiko, atuurile sunt în mâna noastră.

Grâșkin oftă. Avea nările astupate cu tampoane albe de vată medicinală. Era convins că Efremov avea să încerce spargerea grevei folosind aerosoli de beta-fenilat. Dopurile de vată constituiau unul dintre simptomele nivelului general de stres și paranoia. Înainte ca ordinul de evacuare să vină de la Baikonur, unul dintre tehnicieni începuse să asculte la nesfârșit, ore de-a rândul, uvertura *1812* a lui Ceaikovski, la o intensitate sonoră asurzitoare. Glușko își fugărise nevasta goală, învinețită și zbierând, prin întregul Kosmograd, Stoiko accesase fișierele KGB-istului și înregistrările psihiatrice ale lui Bâșkov; metri întregi de imprimare galbene, răsucindu-se prin coridoare în spirale flasce, unduind în curentul ventilatoarelor.

— Gândeți-vă ce ne vor face declarațiile lor de pe Pământ, murmură Grâșkin. Nici măcar n-o să mai fim judecați. Direct în *psikuska!*

Porecla sinistră a spitalelor politice părea să-l galvanizeze de spaimă pe băiat. Korolev ciuguli apatic dintr-o bucată vâscoasă de chlorella.

Stoiko înhăță o bucată de imprimată ce plutea prin apropiere și citi cu glas tare:

— Paranoia cu tendință de supraestimare a ideilor! Imaginații revizioniste, ostile sistemului social! Mototoli hârtia. Dacă-am putea pune mâna pe modulul de comunicație, ne-am putea cupla la un comsat american și le-am trânti totu-n poală. Poate că asta ar demonstra Moscovei ceva despre ostilitatea noastră!

Korolev dezgropă din budinca de alge o musculiță de fructe răătăcită. Cele două perechi de aripioare și toracele bifurcat constituiau dovezi mute ale nivelurilor ridicate de radiație din Kosmograd. Insectele evadaseră din vreun experiment de mult uitat; de câteva decenii, generații de musculițe infestaseră stația.

— Americanii nu sunt interesați de noi, vorbe colonelul, iar Moscova nu mai poate fi stânjenită de asemenea revelații.

— Decât atunci când se apropie termenele de livrare ale importurilor de cereale, completă Grâșkin.

— America are nevoie să vândă, tot așa cum noi avem nevoie să cumpărăm. Fără chef, Korolev vârî încă o porție de chlorella în gură, mestecă mecanic și înghiți. Americanii n-ar putea ajunge la noi, nici dacă-ar vrea s-o facă. Canaveral este în ruine...

— Noi nu prea avem carburant, spuse Stiko.

— Îl putem lua din landerele care-au rămas, îi aminti Korolev.

— Și-atunci, cum dracu' o să *coborâm*? Pumnii lui Grâșkin tremurau. Până și-n Siberia sunt copaci, copaci peste tot... cerul! S-o ia dracu'! N-are decât să se facă bucățele! Să cadă și să ardă!

Budinca lui Korolev începu să curgă pe batardou.

— Ah, Hristoase, făcu Grâșkin. Iartă-mă, colonele. Știu că nu te poți întoarce pe Pământ.

Când intră în muzeu, o găsi pe Tatiana, pilotul, plutind dinaintea oribilei reproduceri a amartizării, cu obraji strălucind de lacrimi.

— Colonele, știi că în Baikonur există un bust al dumitale? Din bronz. Treceam pe lângă el, când mergeam la cursuri.

Ochii îi era injectați de nesomn.

— Întotdeauna vor exista busturi. Academiiile au nevoie de ele.

Zâmbi și o luă de mână.

— Cum a fost atunci? Femeia continua să privească tabloul.

— De-abia mai țin minte. Am vizionat de-atâtea ori benzile, încât acum mi le amintesc doar pe ele. Amintirile mele despre Marte sunt identice cu ale oricărui școlar. Îi surise din nou: în nici un caz n-a semănat cu tabloul ăsta urât. În ciuda atâtor ani trecuți de-atunci, în privința asta sunt sigur.

— De ce s-au petrecut așa lucrurile, colonele? De ce se termină totul acum? Când eram mică, am văzut toate astea la televizor. Viitorul nostru în spațiu era veșnic...

— Poate că americanii au avut dreptate. Japonezii au trimis mașini în loc de oameni, roboți care să le construiască fabricile orbitale. Noi am eșuat în exploatarea minieră a Lunii, dar am considerat că cel puțin aici va fi un fel de centru permanent de cercetări. Cred că totul e legat de băierile pungii. De oamenii care stau în birouri și iau decizii.

— Asta-i decizia finală în privința Kosmogradului, îi întinse Tatiana un petec de hârtie împăturit. Am găsit-o printre ordinele primite de Efremov de la Moscova. În următoarele trei luni, vor permite reducerea treptată a orbitei stației.

Korolev constată că acum el privea fix la pictura pe care-o detesta.

— Oricum, nu mai contează, se auzi vorbind.

Apoi ea izbucni în plâns, cu fața apăsând cu putere umărul schilod al bătrânului.

— Am însă un plan, Tatiana, continuă el, mângâindu-i părul. Fii atentă!

Își privi Rolexul vechi. Se aflau deasupra Siberiei răsăritene. Își aminti cum primise ceasul de la ambasadorul elvețian, într-o uriașă sală boltită a Kremlinului.

Era momentul să înceapă.

Pluti afară din Saliutul său, în sfera de andocare, îndepărtând o fâșie de imprimantă care încerca să i se înfășoare în jurul capului.

Cu mâna sănătoasă putea să lucreze încă rapid și eficient. Surise, desfăcând o butelie mare de oxigen din chingile care-o fixau. Împingându-se într-un mâner, o azvârli cu toată puterea înspre capătul opus al sferei. Rezervorul ricoșă inofensiv, cu un zăngănit ascuțit. Bătrânul se duse după el, îl prinse și-l aruncă din nou.

Apoi izbi alarma de decompresie.

Praful țâșni din difuzoare, când o sirenă începu să urle. Declanșate de alarmă, ecluzele de andocare se închiseră automat, cu un șuier de hidraulice. Urechile lui Korolev pocniră. Strănută, după care merse iarăși să prindă butelia de oxigen.

Luminile izbucniră la intensitatea maximă, apoi pâlpâiră, stingându-se. Korolev surise în beznă, bâjbâind după rezervorul din oțel. Stoiko provocase o avarie generală de sistem. Nu fusese prea dificil. Băncile de memorie erau deja ticsite până aproape de colaps cu programe de televiziune piratate.

— Chestiile cu-adevărat dure, mormăi bătrânul, lovind butelia de perete.

Lămpile reîncepură să clipească slab, pe măsură ce intrau în funcțiune generatoarele de avarie. Umărul începuse să-l doară. Continuă cu stoicism, amintindu-și zăpăceala cauzată de o explozie reală. Trebuia să fie cât mai bine. Trebuia să-i poată păcăli atât pe Efremov, cât și pe soldații din arsenal.

Scârțâind, roata manuală a unui chepeng porni să se învârtă. În cele din urmă, bubui, deschizându-se și Tatiana privi înăuntru, zâmbind timidă.

— Instalatorul e liber? întrebă colonelul, lăsând butelia de oxigen.

— Stoiko și Umanski îl conving pe paznic. (Lovi cu pumnul în palma deschisă a celeilalte mâini.) Grâșkin pregătește landerul.

El o însoți până în următoarea sferă de andocare. Stoiko îl ajuta pe Instalator prin ușa dinspre inelul corpului de gardă. Inginerul era desculț și cu o față vânată sub tuleiele nerase ale bărbii. Meteorologul Umanski îi urma, târând corpul inert al unui soldat.

— Cum te simți? îl întrebă Korolev pe Instalator.

— Amețit... M-au pompat cu Frică. Nu-n doze mari, totuși...

În plus, am crezut c-a fost o explozie adevărată!

Grâșkin lunecă afară din cel mai apropiat lander Soiuz, trăgând după el o legătură de scule și aparate de măsură fixate pe un șnur.

— Totu-i verificat. Accidentul a avariat pilotul automat. Le-am stricat telecomenzile cu șurubelnița, așa încât să nu poată fi preluați de controlul de la sol. Cum merge, Nikita? se adresează Instalatorului. O să aterizezi în centrul Chinei.

Tânărul se strâmbă, clătină din cap și se înfioră.

— Nu vorbesc chineza.

— Asta-i în mandarina fonetică, îi întinse Stoiko o imprimantă. VREAU SĂ DEZERTEZ. DUCETI-MĂ LA CEA MAI APROPIATĂ AMBASADĂ JAPONEZĂ.

Instalatorul zâmbi și-și trecu degetele prin claia de păr năclăit de sudoare.

— Și voi?

— Crezi că facem asta numai pentru binele tău? se strâmbă Tatiana. Asigură-te că serviciile chineze de știri pun mâna pe restul hârtiei. Fiecare dintre noi are o copie. Vom avea grijă ca lumea să afle ce soartă intenționează Uniunea Sovietică să-i asigure colonelului Iuri Vasilievici Korolev, primul om pe Marte!

Suflă o sărutare spre Instalator.

— Ce facem cu Filipcenko? se interesă Umanski.

Câteva globulețe întunecate, de sânge condensat, pluteau deformate lângă obrazul soldatului inconștient.

— De ce nu-l iei pe amărât cu tine? făcu Korolev.

— Haide, prostovane, mârâi Instalatorul apucând centura lui Filipcenko și târându-l spre trapa Soiuzului. Eu, Nikita Instalatorul, îți voi oferi cea mai mare favoare din mizerabila ta viață.

Korolev privi cum Stoiko și Grâșkin etanșară trapa după el.

— Unde sunt Romanenko și Valentina? întrebă el, verificându-și ceasul.

— Aici, colonelul meu, rosti femeia cu părul blond plutindu-i în jurul chipului în chepengul altui Soiuz. L-am bifat și p-ăsta, chicoti ea.

— O s-aveți timp destul la Tokio, se răsti Korolev. Peste câteva minute, or să pregătească interceptoarele din Vladivostok și Hanoi.

Brațul dezgolit și musculos al lui Romanenko ieși și o trase pe Valentina înapoi, în lander. Stoiko și Grâșkin etanșară trapa.

— Țăranii-n cosmos, scuiă Tatiana.

Kosmogradul răsună cavernos când Instalatorul, însoțit de Filipcenko cel inconștient, se lansă în spațiu. O altă bubuitură și amănții îi urmară.

— Haide, prietene, i se adresă Stoiko lui Umanski, și adio, colonele!

Cei doi porniră pe coridor.

— Eu merg cu tine, zâmbi Grâșkin către Tatiana. La urma urmelor, ești pilot.

— Nu, clătină ea din cap. Plecăm separat. În felul ăsta, ne dublăm șansele. O să te descurci cu pilotul automat. Ai grijă numai să n-atingi nimic de pe bord.

Korolev o privi ajutându-l să se instaleze în sfera ultimului Soiuz.

— Te invit la bal în Tokio, vorbi Grâșkin, apoi femeia etanșă trapa.

O altă bubuitură și Stoiko împreună cu Umanski se propulsară din sfera de andocare alăturată.

— Du-te, Tatiana, zise bătrânul. Grăbește-te! Nu vreau să tragă în tine deasupra apelor internaționale.

— O să rămâi singur aici, colonele, singur cu dușmanii tăi.

— După ce plecați, or să plece și ei. În plus, mă bizui pe publicitatea voastră ca să stânjeniți în asemenea măsură Kremlinul, încât să mă țină în viață aici.

— Ce vrei să le spun la Tokio, colonele? Ai vreun mesaj pe care să-l transmiți lumii?

— Spune-le..., și toate clișeele năvăliră asupra lui cu o asemenea precizie, încât îi veni să izbucnească într-un râs isteric: *Un pas mic... Am venit aici în pace... Proletari din toate țările...* Trebuie să le spui că am nevoie de spațiu — și-și ciupi încheietura mumificată — până-n măduva oaselor.

Ea îl îmbrățișă și o rupse la fugă.

Korolev așteaptă singur în sfera de andocare. Tăcerea îi zgâria nervii; avaria dezactivase sistemul de ventilație cu al cărui zumzet trăise timp de douăzeci de ani. În cele din urmă, auzi Soiuzul Tatianei decuplându-se.

Cineva venea prin coridor. Era Efremov, înaintând cu stângăcie într-un scafandru spațial. Colonelul zâmbi.

Înapoia vizorului din lexan al căștii, KGB-istul purta masca lui inexpressivă, oficială; evită totuși ochii bătrânului, când trecu pe lângă el. Se îndrepta spre arsenal.

— Nu! strigă Korolev.

Sirena chemă operatorii stației la alarmă generală.

Chepengul arsenalului era deschis când Korolev ajunsese acolo. În interior, soldații se mișcau sacadat, cu reflexele galvanizate ale nenumăratelor repetiții, fixând centurile late ale scaunelor de consolă peste piepturile costumelor masive.

— N-o faceți!

Încleștă mâna într-o gheară, trăgând de țesătura rigidă, pliată precum un acordeon, a scafandrului lui Efremov. Unul dintre acceleratoare se activează cu un țuit sacadat. Pe un ecran de urmărire, crucea verde a colimatorului se suprapuse unui punct roșu.

Efremov își scoase casca. Calm, fără vreo modificare a expresiei, șfichiui cu ea fața bătrânului.

— Oprește-i! gemu Korolev. Pereții se cutremurară când fasciculul porni cu zgomotul unui harapnic. Nevastă-ta, Efremov! E acolo!

— Afară, colonele! Bărbatul apucă mâna artritică a lui și o strânse până când bătrânul urlă. Afară!

Un pumn înmănușat îl pocni în piept. Korolev izbi zadarnic în costumul presurizat, în vreme ce era împins afară, pe coridor.

— Nici chiar eu, colonele, nu-ndrăznesc să comentez ordinele Armatei Roșii. Efremov părea îmbătrânit acum, masca i se năruise. Așa, moșule! Așteaptă aici până se termină.

În clipa aceea, Soiuzul Tatianei lovi instalația fasciculului și inelul corpului de gardă. În fracțiunea de secundă a dagherotipului cu raze directe de soare, Korolev văzu arsenalul boțindu-se și turtindu-se precum o cutie de bere strivită sub un bocanc; zări trunchiul decapitat al unui soldat rotindu-se și îndepărtându-se de o consolă; îl văzu pe Efremov încercând să vorbească, cu părul ridicându-i-se vertical pe măsură ce vidul

smulgea aerul din costumul său prin gulerul deschis. Două suvițe subțiri, gemene, de sânge se arcuiră din nările lui Korolev, vuietul aerului scurs fiind înlocuit de un vâjâit mai profund în capul său.

Ultimul sunet de care își amintea era bufnetul chepengului închizându-se.

Când se trezi, o făcu în beznă, cu durerea pulsându-i înapoia ochilor, amintindu-i de niște cursuri vechi la care asistase. Pericolul era la fel de mare ca și explozia în sine; azotul fierbea prin sânge, izbind cu o durere paralizantă, alb-arzătoare...

În realitate însă, totul era atât de îndepărtat, atât de academic... Răsuci roțițele ecluzelor mai degrabă dintr-un straniu sentiment de *noblesse oblige*, atât și nimic mai mult. Munca era destul de istovitoare și-și dorea foarte mult să se întoarcă în muzeu și să doarmă.

Putea astupa fisurile, dar avaria sistemelor îl depășea. Avea grădina lui Grășkin. Cu legume și alge, nu urma să flămânzească, nici să se sufocă. Modulul de comunicații pierise odată cu arsenalul și inelul corpului de gardă, desprinse de stație prin impactul Soiuzului sinucigaș al Tatiane. Presupunea că respectiva coliziune perturbase orbita Kosmogradului, însă nu avea cum să prezică ora ultimei întâlniri incandescente a stației cu atmosfera superioară. Acum era bolnav în majoritatea timpului și adesea se gândea că putea muri înainte de arderea finală, ceea ce-l tulbura.

Petrecerea nenumărate ore vizionând biblioteca de benzi a muzeului. O îndeletnicire potrivită pentru Ultimul Om în Spațiu, care fusese cândva Primul Om Pe Marte.

Devenise obsedat de simbolul lui Gagarin, rulând la nesfârșit imaginile de televiziune granulate din anii șaiszeci, jurnalele de actualități care duceau atât de invariabil la moartea cosmonautului. În aerul stătut al Kosmogradului, pluteau spiritele martirilor. Gagarin, primul echipaj Saliut, americanii prăjiți de vii în butucănosul lor Apollo...

Adesea o visa pe Tatiana; privirea ei era leit aceleia pe care și-o imaginase în ochii portretelor din muzeu. Iar odată se trezise — sau visase că se trezise — în Saliutul unde dormise

femeia; el purta vechea uniformă și avea fixat pe frunte un proiector de lucru alimentat cu baterii. De la mare distanță, parcă privind un jurnal de actualități pe monitorul muzeului, se vedea smulgându-și Steaua Ordinului Țiolkovski de pe buzunar și prinzând-o pe certificatul ei de pilot.

Când auzi ciocăniturile, știi că trebuia să fie tot un vis. Chepengul culisă, deschizându-se.

În lumina albăstrie, pâlpâitoare, a vechiului film, văzu că femeia avea pielea neagră. Tirbușoane lungi de păr încâlcit i se înălțau precum niște cobre în jurul capului. Purta ochelari de protecție, iar eșarfa din mătase a unui aviator se răsucea înapoia ei, în imponderabilitate.

— Andy, rosti ea în engleză, ia vino să vezi ce-i aici!

Îndărătul ei apără plutind un bărbat micuț, musculos, aproape chel și purtând doar un suspensor și o centură zornăitoare cu unelte.

— E viu? Întrebă el.

— Sigur că e viu, replică Korolev într-o engleză abia accentuată.

Bărbatul numit Andy trecu pe deasupra capului negresei.

— Ești okay, amice? (Bicepsul drept era tatuat cu un balon geodezic, deasupra a două fulgere încrucișate și a inscripției PARCUL SOLAR 15, UTAH.) Nu ne așteptam să găsim pe cineva.

— Nici eu, clipi bătrânul.

— Am venit să locuim aici, pluti mai aproape femeia.

— Suntem din baloane. Intruși, cred c-ai putea spune.

Auzisem că locul e pustiu. Știai că orbita stației tale este regresivă? Execută cu stângăcie un salt mortal și sculele îi zăngăniră la centură. Imponderabilitatea asta-i senzațională!

— Dumnezeuule, interveni și femeia. Pur și simplu nu mă pot obișnui cu ea! E minunată. Parc-ai sări fără parașută, atât că nu există curenți de aer.

Korolev îl privi pe bărbatul ce avea aspectul neglijent al cuiva pe care libertatea îl îmbătase din naștere.

— Dar n-aveți nici măcar un aerodrom, spuse el.

— Aerodrom? chicoti Andy. Păi știi cum facem noi? Avem niște surplusuri de trepte auxiliare pe care le ridicăm pe cabluri până la baloane, iar de-acolo le dăm drumul și le activăm în aer.

— Asta-i o nebunie!

— Dar am ajuns aici, nu?

Colonelul încuviință din cap. Dacă se afla într-un vis, atunci era unul cu totul special.

— Eu sunt colonelul Iuri Vasilievici Korolev.

— Marțianu'! bătu femeia din palme. Să vezi când or s-audă puștii!

Desprinsese micuța machetă a roverului Lunohod de pe batardou și începu să-i întoarcă arcul care-o punea în mișcare.

— Hei, făcu bărbatul, trebuie să m-apuc de lucru. Avem niște motoare auxiliare afară. Trebuie să-ți ridicăm drăcovenia pe orbita stabilă înainte de-a începe să ardă.

Ceva zăngăni, lovindu-se de fuzelaj. Kosmogradul răsună sub impact.

— Țsta trebuie să fie Tulsa, zise Andy, consultându-și ceasul. La fix!

— Dar de ce? Korolev scutură din cap, simțindu-se complet zăpăcit. De ce-ați venit?

— Ți-am zis... Ca să locuim aici. Putem lărgi coșmelia asta, poate să mai construim câteva... S-a zis că n-o să reușim niciodată să trăim în baloane, dar am fost singurii care le-am făcut să funcționeze. A fost unica noastră șansă s-ajungem sus pe cont propriu. Cine-ar vrea să locuiască aici de dragul unui guvern, al unor mahări din armată, sau al unor scârța-scârța pe hârtie? Trebuie să-ți *dorești* o nouă frontieră — să vrei chestia asta până în măduva oaselor, este?

Korolev zâmbi. Andy îi întoarse surâsul.

— Am înhățat cablurile energetice și pur și simplu ne-am târât în sus. Iar când ajungi sus, nenică, ori faci saltul cel mare, ori putrezești aici. Glasul îi spori în intensitate: Și nu mai privești îndărăt, nu, meștere! Noi am făcut saltul ăla și ne găsim aici ca să rămânem!

Femeia puse roțile din velcro ale machetei pe peretele curb și-i dădu drumul. Roverul porni să meargă pe deasupra capetelor lor, sfârșind fericit.

— Nu-i drăguț? Puștii or să se dea în vânt după el.

Korolev privi în ochii lui Andy. Kosmogradul zăngăni din nou, mișcând micuța machetă a Lunohodului pe o nouă traiectorie.

— Estul Los Angeles-ului, continuă negresa. Acolo-s copiii.

Își scoase ochelarii și Korolev îi văzu ochii umplându-se cu o nebunie minunată.

— Ei bine, zornăi Andy centura de scule, te simți în formă
să ne prezinți și nouă locurile?
